

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4834-4835/2539

กระทรวงการคลัง โจทก์ บริษัท น้ำหนาว คอนดิเนนตัล จำกัด กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 76, ป.พ.พ. มาตรา 420, ป.พ.พ. มาตรา 421, ป.พ.พ. มาตรา 438, ป.พ.พ. มาตรา 801, ป.พ.พ. มาตรา 1304, ป.วิ.พ. มาตรา 47, พ.ร.บ.ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 5, พ.ร.บ.ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 10, พ.ร.บ.ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 มาตรา 4

ย่อ / หลักกฎหมาย

หนังสือมอบอำนาจมีข้อความว่า"กระทรวงการคลังโดยก.อธิบดีกรมธนารักษ์ผู้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังขอมอบอำนาจให้ผู้บัญชาการทหารเรือมีอำนาจดำเนินคดีอาญาและคดีแพ่งกับผู้บุกรุกพร้อมบริวารให้ออกไปจากที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ชบ.481ตามข้อความดังกล่าวเป็นการมอบอำนาจให้ฟ้องคดีโดยเฉพาะเจาะจงแก่ผู้บุกรุกที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ชบ.481หาใช้มอบอำนาจทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา801ไม่และในกรณีเช่นนี้ก็ไม่อาจระบุชื่อผู้ที่จะถูกฟ้องไว้ล่วงหน้าก็ได้เมื่อจำเลยที่1และที่2ถูกกล่าวหาว่าบุกรุกที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ชบ.481ผู้รับมอบอำนาจก็ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่1และที่2ตามหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวได้ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินอำเภอบางละมุงจังหวัดชลบุรีพ.ศ.2479มีความมุ่งหมายกำหนดเขตหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าสำหรับไว้ใช้ในราชการทหารที่ดินที่หวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา1304(3)แม้ต่อมาในปี2498จะมีผู้แจ้งการครอบครองที่ดิน(ส.ค.1)นั้นตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดินพ.ศ.2497มาตรา5ก็ตามที่ดินนั้นก็ยังคงเป็นที่หวงห้ามต่อไปตามมาตรา10ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้แจ้งที่ดินดังกล่าวจึงเป็นที่ราชพัสดุตามความหมายของมาตรา4แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุพ.ศ.2518 จำเลยทั้งสี่ไม่มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทแต่ได้เข้าครอบครองที่ดินพิพาทโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้บัญชาการฐานทัพเรือสัตหีบเมื่อผู้บัญชาการฐานทัพเรือสัตหีบแจ้งให้จำเลยทั้งสี่ออกจากที่ดินพิพาทจำเลยทั้งสี่ไม่ยอมออกการเข้าครอบครองที่ดินพิพาทของจำเลยทั้งสี่จึงเป็นการไม่ชอบการที่โจทก์ที่2ถึงที่8ได้กระทำการขัดขวางมิให้จำเลยทั้งสี่เข้าครอบครองที่ดินพิพาทจึงเป็นการปฏิบัติราชการไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่แต่ละคนมีอยู่มิได้มีเจตนาจะกลั่นแกล้งจำเลยทั้งสี่จึงไม่เป็นละเมิดต่อจำเลยทั้งสี่การทำละเมิดของบริษัทจำเลยที่1ได้แสดงออกโดยจำเลยที่2ซึ่งเป็นผู้แทนและเป็นการกระทำที่ไม่อยู่ในขอบวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่1จำเลยที่2จึงต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่1ด้วยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา76วรรคสอง จำเลยที่1และที่2ไม่นำดินลูกรังไปไถไปถมทะเลแต่นำที่ดินลูกรังไปถมทำถนนและถมที่ดินพิพาทแล้วปรับพื้นที่ให้ทราบจำเลยที่1และที่2ไม่นำดินลูกรังออกไปจากพื้นที่ของโจทก์ที่1ดินลูกรังยังคงอยู่ในที่ดินของกระทรวงการคลังโจทก์ที่1มิได้สูญหายไปไหนโจทก์ที่1จึงมิได้เสียหายเกี่ยวกับดินลูกรัง

คำพิพากษา

คดีทั้งสองสำนวนศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกันโดยสำนวนหลังรับโอนคดีมาจาก

ศาลแพ่ง ตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่2694/2530 และหมายเลขแดงที่ 15736/2530 และเพื่อความสะดวกให้เรียกโจทก์ในสำนวนแรกเป็นโจทก์ที่ 1 และเรียกจำเลยที่ 1 ถึงที่ 7 ในสำนวนหลังเป็นโจทก์ที่ 2 ถึงที่ 8 เรียงลำดับ ส่วนจำเลยที่ 1 และที่ 2 ในสำนวนแรกหรือโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ในสำนวนหลัง กับโจทก์ที่ 3 และที่ 4 ในสำนวนหลังให้เรียกเป็นจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 เรียงตามลำดับสำนวนแรกโจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าเสียหายจำนวน 2,987,500 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และให้จำเลยทั้งสองร่วมกันขนย้ายบิรารและรื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้างและปรับสภาพพื้นที่ ซึ่งจำเลยทั้งสองร่วมกันทำละเมิดให้กลับคืนสภาพเดิม หากจำเลยทั้งสองไม่ดำเนินการ ให้โจทก์ดำเนินการแทนโดยให้จำเลยทั้งสองเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย จำเลยทั้งสองให้การว่าโจทก์มิได้มอบอำนาจให้ผู้บัญชาทหารบก พลเรือเอกธาดา ดิษฐบรรจง ดำเนินคดีแก่จำเลย การขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ ไม่เป็นหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทมิได้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ฟ้องโจทก์ขาดอายุความที่โจทก์อ้างว่า จำเลยทั้งสองนำที่ดินไปถมทะเลและทำถนนประมาณ 119,500 ลูกบาศก์เมตร นั้น โจทก์ไม่อาจคำนวณได้เพราะเป็นที่ดินที่อื่นที่จำเลยที่ 1 นำมาถมเพื่อประกอบการ มีชี้นำไปใช้ถมทะเล โจทก์คิดคำนวณค่าเสียหายไม่ถูกต้อง ขอให้ยกฟ้อง ส่วนหลังโจทก์ทั้งสี่ฟ้องขอให้พิพากษาว่าที่ดินตามหนังสือแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) เลขที่ 69, 90, 117, 140 และ 142 เป็นที่ดินของโจทก์ที่ 2 ถึงที่ 4 ห้ามมิให้จำเลยทั้งเจ็ดรบกวนการครอบครองหรือขัดขวางเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาท กับให้จำเลยทั้งเจ็ดร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 5,000,000 บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยทั้งเจ็ดร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายอีกวันละ 22,000 บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจำเลยทั้งเจ็ดจะหยุดกระทำละเมิดต่อโจทก์ จำเลยทั้งเจ็ดในสำนวนหลังให้การว่า ที่ดินพิพาทตามหนังสือแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) เลขที่ 69, 90, 117, 140 และ 142 อยู่ในเขตหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2479 จำเลยที่ 6 และที่ 7 ได้รายงานเสนอเรื่องต่อจำเลยที่ 5 เกี่ยวกับที่ดินพิพาทโดยสุจริตตามข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย มิได้จงใจหรือประมาทเลินเล่อกลั่นแกล้งโจทก์ที่ 1 เมื่อจำเลยที่ 3 ได้รับรายงานเห็นว่าถูกต้องจึงได้มีหนังสือในนามจำเลยที่ 1 ถึงกรมโรงงานอุตสาหกรรม แจ้งเหตุผลที่ไม่อาจอนุญาตให้โจทก์ที่ 1 ประกอบกิจการตามที่ขอได้ ต่อมาโจทก์ที่ 1 ที่ 2 กับพวกได้บุกรุกเข้าไปดำเนินการปรับที่ดินและขุดดินจากเขาล้านเนิน 52 และบริเวณใกล้เคียงไปถมทะเลจำเลยที่ 1 ที่ 4 และที่ 5 ย่อมมีอำนาจที่จะหวงห้ามไม่ให้โจทก์ที่ 1 ประกอบกิจการในพื้นที่ดังกล่าวได้ จำเลยที่ 6 และที่ 7 ได้รายงานเกี่ยวกับการที่โจทก์ที่ 1 ที่ 2 กับพวกบุกรุกที่ดินพิพาทดังกล่าวต่อจำเลยที่ 4 และที่ 5 โดยสุจริต ซึ่งจำเลยที่ 5 เห็นว่าถูกต้อง จึงได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีให้พิจารณาดำเนินการแจ้งกรมโรงงานอุตสาหกรรมเพิกถอนใบอนุญาตจำเลยที่ 4 ได้ตรวจรายงานของจำเลยที่ 6 และที่ 7 แล้ว เห็นว่าถูกต้อง จึงแจ้งมิให้โจทก์ที่ 1 ดำเนินการดังกล่าว การกระทำของจำเลยที่ 4 ถึงที่ 7 จึงเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายตามอำนาจหน้าที่ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาสำนวนแรกให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ขนย้ายบิรารและรื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้างและปรับสภาพพื้นที่ ซึ่งจำเลยที่ 1 และที่ 2 กระทำละเมิดต่อโจทก์ให้กลับคืนสภาพเดิมหากไม่ดำเนินการให้โจทก์ดำเนินการแทน โดยให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย หากไม่สามารถกระทำไม่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 2,987,500 บาท แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ยกฟ้องโจทก์สำนวนหลัง โจทก์ที่ 1 และจำเลยทั้งสี่

อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำขอส่วนที่ให้โจทก์ที่ 1 ดำเนินการให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ขนย้ายบิรารและรื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้างได้เองโดยจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ลายมือชื่อในช่องผู้มอบอำนาจเป็นลายมือชื่อที่แท้จริงของนายไกรศรี จาติกวณิชอธิบดีกรมธนารักษ์ ผู้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และเนื่องจากหนังสือมอบอำนาจตามเอกสารหมายเลข 1 มีข้อความว่า "กระทรวงการคลังโดยนายไกรศรี จาติกวณิชอธิบดีกรมธนารักษ์ ผู้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตามคำสั่งกระทรวงการคลังที่ 47823/2539สั่ง ณ วันที่ 22 กันยายน 2529 ขอมอบอำนาจให้ผู้บัญชาการทหารเรือมีอำนาจดำเนินคดีอาญาและคดีแพ่งกับผู้บุกรุกพร้อมบิรารให้ออกไปจากที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขบ.481 และให้มีอำนาจเรียกค่าเสียหายต่าง ๆ อันจะพึงมีดังต่อไปนี้ (2) แต่งตั้งทนายความเพื่อฟ้องคดีหรือแก้ต่างคดี ทั้งในและนอกศาล" ตามข้อความดังกล่าวเป็นการมอบอำนาจให้ฟ้องคดีโดยเฉพาะเจาะจงแก่ผู้บุกรุกที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขบ.481 หากให้มอบอำนาจทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 801 ไม่ และในกรณีเช่นนี้ก็ไม่อาจระบุชื่อผู้ที่จะถูกฟ้องไว้ล่วงหน้าได้ เมื่อจำเลยที่ 1 และที่ 2 ถูกกล่าวหาว่าบุกรุกที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขบ.481 ผู้รับมอบอำนาจก็ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 2 ตามหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวได้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โจทก์ที่ 1 ได้มอบอำนาจให้ผู้บัญชาการทหารเรือพลเรือเอกธาดา ดิษฐบรรจงฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 2 ตามหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข 1 แล้ว ที่จำเลยทั้งสองฎีกาว่า ที่ดินพิพาท 5 แปลง ตาม ส.ค.1 เลขที่ 69, 90, 117, 140 และ 142 ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ(เดิมขึ้นกับอำเภอบางละมุง) จังหวัดชลบุรี ตามเอกสารหมายเลข 7, 5, 6, 8 และ 9 ตามลำดับ ไม่ใช่ที่ราชพัสดุ จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ได้รับโอนการครอบครองมาจากผู้ครอบครองเดิมซึ่งได้ครอบครองมาก่อนปี 2479 จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 จึงเป็นเจ้าของและมีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทดังกล่าวในปัญหาที่ว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ราชพัสดุหรือไม่ คดีได้ความว่า เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2479 มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดิน อำเภอบางละมุงจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2479 ออกใช้บังคับ กำหนดเขตหวงห้ามที่ดินอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สำหรับไว้ในราชการทหาร ซึ่งมาตรา 3 บัญญัติว่า "ให้ผู้บังคับการสถานีทหารเรือสัตหีบ(ปัจจุบันคือผู้บัญชาการฐานทัพเรือสัตหีบ) เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการหวงห้ามที่ดินตามพระราชกฤษฎีกานี้" และมาตรา 4 บัญญัติว่า "ที่ดินรกร้างว่างเปล่า อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีซึ่งอยู่ภายในแนวเขตหวงห้ามตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าจับจองหักร้างเข้าจัดทำหรือปลูกสร้างด้วยประการใด ๆ ในที่ดินเหล่านั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่" ที่ดินพิพาททั้ง 5 แปลงดังกล่าวอยู่ภายในเขตหวงห้ามตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาเห็นว่า ตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีความมุ่งหมายกำหนดเขตหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าสำหรับไว้ในราชการทหาร ที่ดินที่หวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(3) แม้ต่อมาในปี 2498 จะมีผู้แจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) นั้น ตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 5 ก็ตาม ที่ดินนั้นก็ยังคงเป็นที่หวงห้ามต่อไป ตามมาตรา 10 ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้แจ้งแต่อย่างใด ที่ดินดังกล่าวจึงเป็นที่ราชพัสดุ ตามความหมายของมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 เมื่อที่ดินพิพาททั้ง 5 แปลงอยู่ภายในเขตหวงห้ามตาม

แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาที่ดินพิพาททั้ง 5 แปลงจึงเป็นที่ราชพัสดุ ส่วนปัญหาที่ว่าจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 เป็นเจ้าของและมีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาททั้ง 5 แปลงหรือไม่ พระราชกฤษฎีกามีผลบังคับใช้ก็ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของผู้ที่ครอบครองอยู่ก่อน เพราะที่ดินที่มีการครอบครองนั้นมิใช่เป็นที่รกร้างว่างเปล่า แต่ถ้าเข้าครอบครองตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2479 เป็นต้นมา โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้บังคับบัญชาฐานทัพเรือสัตหีบ ก็เป็นการครอบครองโดยฝ่าฝืนต่อพระราชกฤษฎีกานับนี้ ย่อมเป็นการไม่ชอบและไม่ได้สิทธิครอบครอง สำหรับกรณีของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ปรากฏว่าจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ได้ซื้อที่ดินพิพาทตาม ส.ค.1 เลขที่ 69, 90, 117 และ 140 จากพลอากาศโทอุตสาห์ ชัยนามตามหนังสือสัญญาจ่ายค่าตอบแทนเอกสารหมาย จ.11 พลอากาศโทอุตสาห์ได้ส่งมอบการครอบครองที่ดินให้แก่จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 แล้วตามหนังสือส่งมอบการครอบครองเอกสารหมาย จ.10 จำเลยที่ 2 และที่ 3 ซื้อที่ดินพิพาทตาม ส.ค.1 เลขที่ 142 จากนายแสง กล้าหาญและนายแสงได้ส่งมอบการครอบครองที่ดินให้แก่จำเลยที่ 2 และที่ 3 แล้ว เมื่อพิจารณา ส.ค.1 ทั้ง 5 ฉบับดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่าผู้ครอบครองคนเดิมได้แจ้งการครอบครองเมื่อปี 2498 ว่าได้ที่ดินมาโดยเข้าครอบครองภายหลังปี 2479 ทุกคน และเมื่อพิจารณาถึงว่าขณะที่ผู้ครอบครองคนเดิมแจ้งการครอบครองก็ยังไม่ซื้อพิพาทคดีนี้เกิดขึ้น และแจ้งไว้ก่อนเกิดคดีนี้นานถึง 30 ปีเศษไม่มีเหตุที่ผู้ครอบครองอยู่เดิมจะแจ้งปีที่เข้าครอบครองและทำประโยชน์ให้ผิดไปจากความเป็นจริง นอกจากนี้นายจรินทร์ หอมกลิ่นผู้ครอบครองที่ดิน ส.ค.1 เลขที่ 69 พยานจำเลยทั้งสี่ก็เบิกความตอบคำถามค้านนายโจทก์ที่ 1 ว่า ข้อความที่พยานแจ้งให้บันทึกลงใน ส.ค.1 เลขที่ 69 ถูกต้องแล้ว ข้อความที่แจ้งไว้ใน ส.ค.1 ทั้ง 5 ฉบับ จึงน่าเชื่อถือ ที่จำเลยทั้งสี่นำสืบพยานบุคคลและพยานแวดล้อมต่าง ๆ ว่ามีการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทตาม ส.ค.1 ทั้ง 5 แปลง มาก่อนปี 2479 ก็ดี นำสืบอ้างสำเนาทะเบียนโรงเรียนบ้านช่องแสมสาร พ.ศ. 2479 ตามเอกสารหมาย ล.35 ว่าเด็กชายสว่าง หนองใหญ่ บุตรของนายอ่อน หนองใหญ่เข้าโรงเรียนดังกล่าวในปี 2479 แสดงว่านายอ่อนผู้ครอบครองที่ดินพิพาทส.ค.1 เลขที่ 90 ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาก่อนปี 2479 ก็ดี และอ้างว่าการที่ผู้ครอบครองที่ดินพิพาทอยู่เดิมทั้ง 5 แปลงแจ้งปีที่เข้าครอบครองผิดไปโดยรู้เท่าไม่ถึงข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ที่ครอบครองที่ดินพิพาทอยู่เดิมตาม ส.ค.1 ทั้ง 5 แปลงได้ที่ดินมาโดยการครอบครองหลังปี 2479 และคดีไม่ปรากฏว่าเจ้าของที่ดินเดิมเหล่านั้นหรือจำเลยทั้งสี่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้บัญชาการฐานทัพเรือสัตหีบให้เข้าครอบครองที่ดินพิพาททั้ง 5 แปลง การครอบครองที่ดินพิพาทของผู้ที่ครอบครองอยู่เดิม จึงขัดต่อพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายผู้ที่ครอบครองอยู่เดิมไม่ได้สิทธิครอบครอง ผู้รับโอนการครอบครองต่อ ๆ มารวมทั้งจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ก็ไม่มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทตาม ส.ค.1 ทั้ง 5 แปลง นั้นด้วยที่จำเลยทั้งสี่ฎีกาว่า โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 8 ทำละเมิดต่อจำเลยทั้งสี่ตามฟ้องนั้น เห็นว่า ดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้วว่าที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดิน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2479 และเป็นที่ราชพัสดุ ซึ่งหวงห้ามสำหรับไว้ในราชการทหาร โดยมีผู้บัญชาการฐานทัพเรือสัตหีบ เป็นผู้มีอำนาจดูแลหวงห้ามมิให้ผู้ใดเข้าจับจองหักร้างเข้าจัดทำหรือปลูกสร้างด้วยประการใด ๆ ในที่ดินเหล่านั้นเว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้บัญชาการฐานทัพเรือสัตหีบจำเลยทั้งสี่ไม่มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท แต่ได้เข้าครอบครองที่ดินพิพาทโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้บัญชาการฐานทัพเรือสัตหีบ เมื่อผู้บัญชาการฐานทัพเรือสัตหีบแจ้งให้จำเลยทั้งสี่ออกจากที่ดินพิพาท จำเลยทั้งสี่ไม่ยอมออก การเข้าครอบครอง

ที่ดินพิพาทของจำเลยทั้งสองจึงเป็นการไม่ชอบ การที่โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 8 ได้กระทำการตามฟ้องเพื่อขัดขวางมิให้จำเลยทั้งสองเข้าครอบครองที่ดินพิพาท จึงเป็นการปฏิบัติราชการไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่แต่ละคนมีอยู่ มิได้มีเจตนาจะกลั่นแกล้งจำเลยทั้งสองแต่อย่างใด การกระทำของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 8 ตามฟ้องจึงไม่เป็นละเมิดต่อจำเลยทั้งสอง ที่จำเลยทั้งสองฎีกาว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ไม่ได้ร่วมกันทำละเมิดต่อโจทก์ที่ 1 และไม่ต้องร่วมรับผิดชอบใช้ราคาที่ดินลูกจ้างตามฟ้องให้แก่โจทก์ที่ 1 นั้น ในปัญหานี้ได้ความว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 ได้เข้าครอบครองที่ดินพิพาทโดยไม่ชอบและศาลฎีกาเคยมีคำสั่งห้ามชั่วคราวก่อนพิพากษามิให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ปรับไถ่พื้นดินเนิน 52 ที่พิพาทเพิ่มมากขึ้น ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3740/2532 ระหว่าง กระทรวงการคลัง โจทก์บริษัท น้ำหนาวคอนติเนนตัลจำกัด ที่ 1 พันเอกสุรเดช สุนทรนาเวศน์ ที่ 2 จำเลย ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ร่วมกันทำละเมิดต่อโจทก์ที่ 1 โดยเข้าครอบครองที่ดินพิพาทและปรับไถ่พื้นดินเนิน 52 โดยไม่ชอบ จำเลยที่ 1 และที่ 2 จึงต้องร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ที่ 1 ส่วนที่จำเลยที่ 2 อ้างว่าไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ด้วย เพราะจำเลยที่ 2 กระทำในฐานะผู้แทนของจำเลยที่ 1 มิได้กระทำในฐานะส่วนตัวนั้น เห็นว่า การทำละเมิดของจำเลยที่ 1 ได้แสดงออกโดยจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้แทนและเป็นการกระทำที่ไม่อยู่ในขอบวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 จึงต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 76 วรรคสอง สำหรับค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิด ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 จะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อโจทก์ที่ 1 มีเพียงได้นั้นข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ไม่ได้นำดินลูกจ้างที่ไถไปถมทะเล แต่นำดินลูกจ้างไปถมทำถนนและถมที่ดินพิพาทแล้วปรับพื้นที่ให้ทราบ จำเลยที่ 1 และที่ 2 ไม่ได้นำดินลูกจ้างออกไปจากพื้นที่ของโจทก์ที่ 1 ดินลูกจ้างยังคงอยู่ในที่ดินของโจทก์ที่ 1 มิได้สูญหายไปไหนโจทก์ที่ 1 จึงมิได้เสียหายเกี่ยวกับดินลูกจ้างจำนวนดังกล่าว พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำขอส่วนที่ขอให้บังคับจำเลยที่ 1 และที่ 2 ร่วมกันใช้ค่าเสียหาย 2,987,500 บาท พร้อมดอกเบี้ยสูญด้วย นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

ดุสิต เพชรปลูก · ดำรงพงศ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา · ทวีชัย เจริญบัณฑิต

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4834-4835/2539>